

Comisia juridică, numiri și imunități

MD-2073, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare nr.105

tel.: 37322/ 23-44-30

www.parlament.md

31 octombrie 2011

Conf. Nr. 272

RAPORT
asupra proiectului de lege pentru modificarea și
completarea unor acte legislative

(nr.1866 din 22.08.2011)

Comisia juridică, numiri și imunități a examinat proiectul de Lege nr.1866 din 22.08.2011 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, inițiativa legislativă a Guvernului Republicii Moldova, în care se prevăd modificări și completări la Legea cu privire la conflictul de interese nr.16-XVI din 15.02.2008 și Legea privind Codul de conduită a funcționarului public nr.25-XVI din 22.02.2008.

În cadrul dezbaterilor asupra proiectului de Lege nr.1866 din 22.08.2011 pentru modificarea și completarea unor acte legislative au fost examinate amendamentele unor deputați și propunerile Direcției juridice a Secretariatului Parlamentului și Comisiilor permanente.

Drept urmare, Comisia juridică, numiri și imunități propune examinarea și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege nr.1866 din 22.08.2011 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, în cadrul ședinței în plen a Parlamentului, ținând cont de amendamentele și propunerile acceptate de Comisie, anexate la raportul asupra proiectului de Lege nr.1866 din 22.08.2011 pentru modificarea și completarea unor acte legislative.

Președintele Comisiei

Victor Popa

TABELĂ
la proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative
(nr.1866 din 22.08.2011, lectura II)

Prevederile actelor legislative care se modifică și/sau se completează	Prevederile proiectului de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative (nr.1866 din 22.08.2011, lectura II) Proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative (nr.1866 din 22.08.2011, lectura II)	Amendamente, propuneri, obiecții	Decizia Comisiei juridice, numiri și imunități Nu se acceptă
		<p>1) Modificările propuse nu sunt argumentate suficient în nota informativă. Astfel autorul nu a explicat de ce <i>limita permisă a valorii cadourilor simbolice</i> se propune a fi aprobată prin hotărâre de Guvern și nu prin lege, așa cum prevede norma în vigoare. Considerăm, că valoarea cadourilor simbolice trebuie să fie stabilită prin lege organică – din avizul Direcției juridice</p> <p>2) În cadrul ședinței membrii comisiei s-au pronunțat pentru dezbateră proiectului de lege în plenul Parlamentului, menționând necesitatea de a interzice petrecerile private cu ocazia diverselor evenimente în cadrul instituțiilor publice. - din avizul Comisiei agricultură și industrie alimentară</p>	Nu se acceptă
<u>Legea cu privire la conflictul de interese</u> Articolul 23. Cadourile	Art. 1.- Legea nr.16-XVI din 15.02.2008 cu privire la conflictul de interese (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr.94-96, art.351), cu modificările	<p>1) La pet.1: în art.23 alin.(1) termenul „<i>personae</i>” sugerăm să fie expus la</p>	Se acceptă

<p>(1) Persoana prevăzută la art.3 nu va accepta cadouri sau servicii dacă oferirea sau acordarea lor este legată, în mod direct sau indirect, de îndeplinirea atribuțiilor de serviciu.</p> <p>(2) Interdicția specificată la alin.(1) nu se aplică în cazul primirii cadourilor în conformitate cu protocolul în cadrul delegațiilor sau întrevederilor oficiale.</p> <p>(3) Se interzice primirea cadourilor în conformitate cu protocolul dacă valoarea acestora, pentru o singură dată, depășește mărimea unui salariu mediu pe țară. Cadourile primite cu încălcarea dispozițiilor prezentului alineat se transmit în gestiunea autorității respective</p>	<p>ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:</p> <p>1. Articolul 23 va avea următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 23. Cadouri și alte avantaje</p> <p>(1) Persoanei prevăzute la art.3 îi este interzis să solicite sau să accepte cadouri, servicii, favoruri, invitații sau orice alt avantaj, destinate personal acesteia sau familiei sale, rudelor, prietenilor, persoanelor fizice sau juridice cu care are sau a avut relații de afaceri sau de natură politică, care îi pot influența corectitudinea și imparțialitatea în exercitarea funcției publice deținute sau pot constitui o recompensă în raport cu această funcție.</p> <p>(2) Interdicția specificată la alin. (1) nu se aplică în privința cadourilor simbolice, celor oferite din politete sau primite cu prilejul anumitor acțiuni de protocol și a căror valoare nu depășește limitele stabilite de Guvern.</p> <p>(3) Cadourile a căror valoare depășește limitele stabilite se transmit în gestiunea organizației publice respective și se înregistrează într-un registru special, ținut de fiecare organizație publică, iar informația din acesta este publică. În cazul în care persoana prevăzută la art.3 achită contravaloarea bunului primit în calitate de cadou, aceasta îl poate păstra, cu mențiunea în registru despre acest fapt și contra semnătură.</p> <p>(4) Modul de evaluare, evidență, păstrare, utilizare și răscumpărare a cadourilor este reglementat prin hotărâre de Guvern.</p> <p>(5) Dacă persoanei prevăzute la art.3 i se propune un cadou, serviciu, favor, invitație sau orice alt avantaj necuvenit, ea trebuie să ia măsurile necesare</p>	<p>plural „<i>persoanelor</i>”, deoarece art.3 din Lege, fiind intitulat: „<i>Persoanele cărora se aplică legea</i>”, enumără <i>persoanele</i> (nu și persoana) cărora li se aplică legea respectivă. În acest sens, urmează a fi redactat tot articolul:</p> <p>- în art.23, alin. (3) urmează de indicat în textul legii cui i se achită contravaloarea bunului primit în calitate de cadou din avizul Direcției juridice</p> <p>2) La art.23 punctul 5 sunt stabilite condițiile sau ce trebuie să întreprindă o persoană căreia îi este propus un cadou, serviciu, favor sau altceva. Ultimul punct la litera f) avem următoarea formulare: să-și desfășoare activitatea corespunzător, în special cea pentru care i s-a oferit un avantaj necuvenit. Consider că acest punct este unul redundant, nenecesar, superfluu. Această obligație reiese din altele, din statutul pe care îl are persoana și, în situația în care încălcă acest lucru, există reglementări suficiente în acest sens fără a-i mai reaminti printr-un punct special. Consider că pentru lectura a II trebuie exclus acest punct, fie modificat. amendamentul deputatului Valeriu Munteanu</p>	<p></p> <p>Nu se acceptă</p> <p>Nu se acceptă</p>
--	---	--	---

pentru a-și asigura protecția:

- a) să refuze avantajul necuvenit; acesta nu trebuie acceptat pentru a fi folosit ca probă;
- b) să încerce să identifice persoana care i-a făcut propunerea;
- c) să-și asigure martori, inclusiv colegii de serviciu;
- d) să înscrie detaliat aceste acțiuni într-un registru special;
- e) să raporteze imediat această tentativă superiorului său ori, direct autorităților competente;
- f) să-și desfășoare activitatea corespunzător, în special cea pentru care i s-a oferit avantajul necuvenit.”

2. Se completează cu capitolul IV¹, cu următorul cuprins:

„Capitolul IV¹. RĂSPUNDEREA PENTRU ÎNCĂLCAREA PREVEDERILOR LEGII

Articolul.25¹. Răspunderea pentru încălcarea prezentei legi

- (1) Încălcarea prevederilor art.23 alin.(1) din prezenta lege se sancționează în conformitate cu prevederile Codului contravențional al Republicii Moldova sau Codului penal al Republicii Moldova;
- (2) Încălcarea modului de evaluare, evidență, păstrare, utilizare sau răsucupărare a cardurilor atrage după sine aplicarea răspunderii disciplinare.”

(din stenograma ședinței în plen)

3) La pct.2, urmează corect de numerotat articolul din capitolul IV¹ astfel: „sintagma „*Articolul.25¹*” se va substitui cu sintagma „*Articolul.24¹*”. Obiecția dată este valabilă și pentru Art. II din proiect, pct.4, art.13¹ alin. (3).

În orice caz, atenționăm, că titlul capitolului IV¹ precum și titlul articolului se referă la răspunderea pentru încălcarea întregii legi, iar conținutul articolului prevede sancțiuni doar pentru încălcarea art.23 alin. (1). Reținem, că textul legii prevede și alte norme privind încălcarea dispozițiilor prezentei legi, de ex. art.9 alin. (4). Pentru a evita conflictul de norme, articolul

Nu se acceptă

Legea privind Codul de conduită a functionarului public

Articolul 11. Cadouri și avantaje

(1) Functionarului public îi este interzis să solicite sau să accepte cadouri, servicii, favoruri sau alte avantaje care îi sunt destinate personal sau familiei, rudelor, prietenilor, persoanelor fizice sau juridice cu care are sau a avut relații de afaceri sau de natură politică, care îi pot influența corectitudinea în exercitarea funcției publice deținute sau pot fi considerate drept recompensă în raport cu atribuțiile sale de serviciu.

(2) Funcționarul public poate accepta, conform normelor de politețe și de ospitalitate unanim recunoscute, semne de atenție și suvenire simbolice a căror valoare nu depășește un salariu minim pe tară, stabilit prin hotărâre de Guvern.

(3) Cadourile acceptate cu

Art. 11.- Legea nr.25-XVI din 22.02.2008 privind Codul de conduită a functionarului public (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr.74-75, art.243) se modifică și se completează după cum urmează:

2. Articolul 11 va avea următorul cuprins:

Articolul 11. Cadouri și alte avantaje

(1) Persoanei prevăzute la art.3 îi este interzis să solicite sau să accepte cadouri, servicii, favoruri, invitații sau orice alt avantaj, destinate personal acesteia sau familiei sale, rudelor, prietenilor, persoanelor fizice sau juridice cu care are sau a avut relații de afaceri sau de natură politică, care îi pot influența corectitudinea și imparțialitatea în exercitarea funcției publice deținute sau pot constitui o recompensă în raport cu această funcție.

(2) Interdicția specificată la alin. (1) nu se aplică în privința cadourilor simbolice, celor oferite din politețe sau primite cu prilejul anumitor acțiuni de protocol și a căror valoare nu depășește limitele stabilite de Guvern.

(3) Cadourile a căror valoare depășește limitele stabilite se transmit în gestiunea organizației publice respective și se înscriu într-un registru special, ținut de fiecare organizație publică, iar informația din

respectiv trebuie să reglementeze răspunderea pentru toate încălcările prevăzute de lege. În caz contrar, nu este necesar de a introduce un capitol nou pentru stabilirea răspunderii doar pentru încălcarea unui singur articol. **din avizul**

Direcției juridice

1) La art.11 punctul 5 sunt stabilite condițiile sau ce trebuie să întreprindă o persoană căreia îi este propus un cadou, serviciu, favor sau altceva. Ultimul punct la litera f) avem următoarea formulare: să-și desfășoare activitatea corespunzător, în special cea pentru care i s-a oferit un avantaj necuvenit. Consider că acest punct este unul redundant, nenecesar, superfluu. Această obligație reiese din altele, din statutul pe care îl are persoana și, în situația în care încalcă acest lucru, există reglementări suficiente în acest sens fără a-i mai reaminti printr-un punct special.

Consider că pentru lectura a II trebuie exclus acest punct, fie modificat. **amendamentul deputatului Valeriu Munteanu** (din stenograma ședinței în plen)

2) Și în cadrul comisiei, de fapt am insistat asupra concordanței textului din alin. (5) la art.11, deoarece ele se

Nu se acceptă

Se acceptă

încălcarea dispozițiilor alin.(2) se transmit în gestiunea autorității publice respective în modul prevăzut de lege.

4) Dacă funcționarului public i se propune un avantaj necuvenit, el trebuie să ia măsurile necesare pentru a-și asigura protecția:

a) să refuze avantajul necuvenit; acesta nu trebuie acceptat pentru a fi folosit ca probă;

b) să încerce să identifice persoana care i-a făcut propunerea;

c) să-și asigure martori, de exemplu, colegii de serviciu;

d) să înregistreze detaliat aceste acțiuni într-un registru oficial special;

e) să raporteze imediat această tentativă superiorului său ori, direct, autorităților competente;

f) să-și desfășoare activitatea în mod normal, în special cea pentru care i s-a oferit avantajul necuvenit.

acesta este publică. În cazul în care persoana prevăzută la art.3 achită contravaloarea bunului primit în calitate de cadou, aceasta îl poate păstra, cu mențiunea în registru despre acest fapt și contra semnătură.

(4) Modul de evaluare, evidentă, păstrare, utilizare și răscumpărare a cadourilor este reglementat prin hotărâre de Guvern.

(5) Dacă persoanei prevăzute la art.3 i se propune un cadou, serviciu, favor, invitație sau orice alt avantaj necuvenit, ea trebuie să ia măsurile necesare pentru a-și asigura protecția:

a) să refuze avantajul necuvenit; acesta nu trebuie acceptat pentru a fi folosit ca probă;

b) să încerce să identifice persoana care i-a făcut propunerea;

c) să-și asigure martori, inclusiv colegii de serviciu;

d) să înregistreze detaliat aceste acțiuni într-un registru special;

e) să raporteze imediat această tentativă superiorului său ori, direct autorităților competente;

f) să-și desfășoare activitatea corespunzător, în special cea pentru care i s-a oferit avantajul necuvenit

contrazic. Și anume suna așa: dacă funcționarului public i se propune un cadou, serviciu, favor, invitație ș.a.m.d., deci pentru a-și asigura protecția, el este obligat, punctul b) să încerce să identifice persoana care i-a făcut propunerea. Mie mi se pare că aici este foarte clar care i-a propus, deja știe persoana care i-a propus acest serviciu sau favor. Și cred că ar fi trebuit să excludem sintagma din punctul e) „să raporteze imediat această tentativă superiorului său ori, direct autorităților competente”. Cred că, în acest caz, este cea mai indicată instituție autoritățile competente. **amendamentul deputatului Raisa Apolschi** (din stenograma ședinței în plen)

Articolul 12. Conflictul de interese

(1) Funcționarul public este obligat să evite conflictul de interese.

(2) Orice conflict de interese declarat de către un candidat la funcția publică trebuie să fie aplanat

3. La articolul 12, alin. (1) va avea următorul cuprins: „(1) Funcționarul public este obligat să respecte regimul juridic al conflictului de interese.”

3) La pct.3, art.12 alin. (1), nu este clar ce se are în vedere prin norma: „*Funcționarul public este obligat să respecte regimul juridic al conflictului de interese*”, având în vedere că nici *Legea cu privire la conflictul de interese*, nici

Se acceptă

până la numirea sa în funcție.
(3) Procedura privind declararea și soluționarea conflictelor de interes este reglementată de legislația cu privire la conflictul de interes.

Art. III. - Dispoziții finale și tranzitorii

Legea privind Codul de conduită a funcționarului public nu operează cu termenul „*regimul juridic al conflictului de interes*” și nu explică expres sensul acestei noțiuni. Recomandăm să fie păstrată redacția actuală a alin. (1) din art.12, care este în conformitate cu art.13 din Codul model de conduită pentru funcționarii publici, anexă la Recomandarea Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei nr. R (2000), și care prevede, că funcționarul public este obligat să ia măsuri pentru a evita orice conflict de interes. **din avizul Direcției juridice**

1) Dacă e să ne referim la varianta rusă a proiectului, sintagma „*punerea în aplicare*” din alin. (3), urmează a fi tradusă „*exécution d'obligation*” și nu „*on peut en agir*”

2) Totodată menționăm, că o lege se pune în aplicare la data intrării în vigoare. Astfel, autoritățile publice și organizațiile trebuie să întreprindă măsuri nu pentru punerea în aplicare a legii dar pentru *executarea* acesteia. În acest sens se impune reformularea alin. (3) din art. III **din avizul Direcției juridice**

Se acceptă

Se acceptă